

2.6. Натюрморт жанри

Натюрморт (луғавий маъноси: жонсиз табиат) ҳақида гапирганда, одатда, мевалар, гуллар, отилган қушлар, ҳайвонлар, уй-рўзғор буюмларининг тасвирини кўзда тутадилар. Лекин натюрмортда «жонсиз табиат» тасвирланганига қарамай, матода жонли пафосини сезамиз.

Биз юқорида кўриб чиққан рангтасвир санъати асарлари рассомнинг улкан ва мураккаб ижодининг самарасидир. (8 з - расм).

Бу асарларда ҳеч қандай тасодиф йўқ. Асарларда ҳамма нарса ҳам муҳим роль ўйнайди: асардаги айрим элементларнинг матода жоилашуви ҳам, кичик расмлар ҳам, ранглар, ритмлар ҳам—рангтасвир санъатининг ҳамма ифода воситалари орқали рассом ўз ўй-фикрларини аниқ ва таъсирли қилиб етказишга қаратган.

8 з - расм. Натюрморт.

Рассом яратган асарни чинакамига англаб, тушуниб олишни истар эканмиз, юқорида айтилган барча воситаларни эсдан чиқармаслигимиз, уларни бир-биридан фарқлай билишимиз лозим.

Асарга тикилиб, у ҳақда фикр юритиб, бутун бадиий воситаларни ўкиб олганимиздан кейингина биз сураат маъносини чуқур тушунишимиз ва уни ҳис этишимиз мумкин.

Анимал жанри - ҳайвонот дунёсини, жониворларни тасвирловчи тасвирий санъат тури ҳисобланади.

Таянч иборалар: картина, жанр, реализм, бадиий, маиший, тарихий, манзара, портрет, жанг, натюрморт, нафис, композиция, колорит, ранг.

Саволлар:

1. Жанр нима?
2. Жанр турлари қайсилар?
3. Нима учун тарихий жанр дейилади?
4. Нима учун маъшый жанр дейилади?
5. Нима учун портрет жанри дейилади?
6. Нима учун манзара жанри дейилади?
7. Нима учун жанг жанри дейилади?